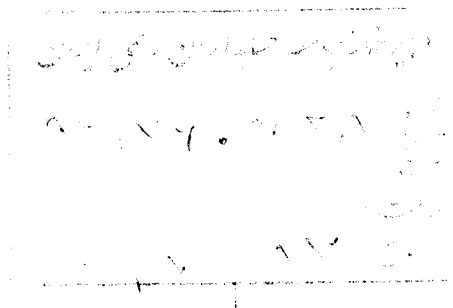
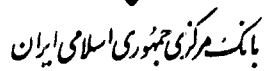

جناب آقای مهدیان مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
 جناب آقای صالح آبادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
 جناب آقای چقازردی مدیرعامل محترم بانک سپه
 جناب آقای مهری مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
 جناب آقای خدارحمی مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
 جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
 مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
 جناب آقای شایان مدیرعامل محترم بانک مسکن
 جناب آقای دولت آبادی مدیرعامل محترم بانک تجارت
 مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
 جناب آقای صیدی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
 جناب آقای بیگدلی مدیرعامل محترم بانک ملت
 جناب آقای فطانت مدیرعامل محترم بانک آینده
 جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
 جناب آقای رضائی مدیرعامل محترم بانک انصار
 جناب آقای پورسعید مدیرعامل محترم بانک ایران زمین
 جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارسیان
 جناب آقای قاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
 جناب آقای عقیلی کرمانی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
 جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
 جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
 جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
 جناب آقای ایمانی مدیرعامل محترم بانک سینا
 جناب آقای درخشنده مدیرعامل محترم بانک شهر
 جناب آقای ابدالی مدیرعامل محترم بانک قوامین
 جناب آقای فرزین مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
 جناب آقای خامی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
 مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
 جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه رسالت
 جناب آقای اکبری مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه مهر ایران
 جناب آقای صباغی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی کوثر
 جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
 جناب آقای مطهری مطلق رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی توسعه
 جناب آقای نظری رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور
 جناب آقای صادقی رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی کاسپین

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۱/۲۱۲۷۰ مورخ ۱۳۹۱/۱/۳۱ موضوع ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره مطالبات مؤسسات اعتباری»، به استحضار می‌رساند شورای محترم پول و اعتبار در یک‌هزار و سیصدمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۷/۱ با الحاق تبصره‌ای به شرح ذیل به عنوان تبصره (۳) به ماده (۲) دستورالعمل مذکور، موافقت نمود:

«تبصره ۳- برای تسهیلاتی که پس از سپری شدن ۵ سال یا بیشتر از سررسید پرداخت اصل و سود آن‌ها، مؤسسه اعتباری بنا به دلایل خارج از اراده خود قادر به وصول مطالبات از محل وثایق مأخوذه نمی‌باشد، مانده کل تسهیلات پس از کسر نمودن ارزش وثایق مذکور در بندهای ۳-۲-۲ الی ۶-۲-۲ مبنای محاسبه قرار می‌گیرد.»

علی‌رغم این، متذکر می‌گردد قاعده اصلی در محاسبه ذخیره مطالباتی که ۵ سال یا بیشتر از سررسید پرداخت اصل و سود آن‌ها سپری شده است، مفاد تبصره (۱) ماده (۲) دستورالعمل یاد شده می‌باشد، لیکن در مواقع خاص که دلایلی خارج از اراده مؤسسه اعتباری، مانع وصول مطالبات از محل وثایق مأخوذه گردیده باشد، مفاد تبصره (۳) به‌شرح فوق‌الذکر می‌تواند مبنای عمل قرار گیرد. لذا مقتضی است در چنین شرایطی، مطالبات موضوع تبصره مزبور در یادداشت‌های همراه صورت‌های مالی، به عنوان یک یادداشت مستقل ذیل یادداشت‌های توضیحی مربوط به «هزینه مطالبات مشکوک‌الوصول» افشا شود. درج حداقل اطلاعات مربوط به مطالبات مذکور از جمله مدت زمان سپری شده از سررسید، مبلغ مانده مطالبات (به تفکیک اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین)، مبلغ ذخیره مطالبات، نوع عقد، نوع وثایق مأخوذه و دلایل عدم وصول مطالبات از محل وثایق مأخوذه در یادداشت مذکور، الزامی می‌باشد.

در خاتمه ضمن ایفاد نسخه اصلاحی دستورالعمل موصوف، خواهشمند است، دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت گردد. ۴۹۲۲۳۰۲/۱.۱.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی آبادی الہام چیت سازان

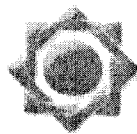
TA 19

٢٢١٥-٢

غیر
میں

رونوشت:

جامعه حسابداران رسمی ایران جناب آقای علوی، دبیر محترم جامعه حسابداران رسمی ایران، جهت استحضار.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره مطالبات

مؤسسات اعتباری

«بسمه تعالی»

« دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره مطالبات مؤسسات اعتباری »

مؤسسه اعتباری* موظف است به منظور جبران زیان یا خسارت احتمالی ناشی از عدم ایفای تعهدات مشتریان در رابطه با تسهیلات اعطایی آنان نسبت به احتساب ذخیره عمومی و اختصاصی در چارچوب دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری، به شرح زیر اقدام نماید.

ماده ۱- ذخیره عمومی:

ذخیره عمومی مطالبات مشکوک‌الوصول باید متناسب با مطالبات مذکور و حداقل به میزان ۱/۵ درصد کل تسهیلات اعطایی مؤسسات اعتباری براساس تعاریف مندرج در بند (۱-۱) دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری (شامل معاملات قدیم، جاری، سررسید گذشته، معوق، مشکوک‌الوصول) در پایان هر سال مالی یا در مقاطع تهیه صورت‌های مالی محاسبه و در حساب‌های مربوط لحاظ گردد.

ماده ۲- ذخیره اختصاصی:

۲-۱- میزان ذخیره اختصاصی براساس بندهای ۲-۲، ۲-۳ و ۲-۴ دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری به شرح ذیل محاسبه می‌شود.

درصد

۱۰	- مانده تسهیلات موضوع طبقه سررسید گذشته
۲۰	- مانده تسهیلات موضوع طبقه معوق
۵۰ تا ۱۰۰	- مانده تسهیلات موضوع طبقه مشکوک‌الوصول

*- تعریف اصطلاحات مندرج در دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری عیناً در این دستورالعمل نیز کاربرد دارد.

تبصره ۱- مانده تسهیلات مشتمل بر، اصل تسهیلات به علاوه سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین که به عنوان درآمد شناسایی شده و به حساب های سود دریافتی و وجه التزام دریافتی منظور گردیده می باشد.

تبصره ۲- احتساب ذخیره برای دارایی های طبقه مشکوک الوصول به میزان بیش از ۵۰٪ مستلزم ارزیابی ویژه و رایحه دلایل قابل قبول طبق استانداردهای حسابداری است.

۲-۲- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور احتساب ذخیره اختصاصی، ارزش وثایق هر مورد را با اعمال ضرایب ذیل از هر فقره از تسهیلات کسر و سپس اقدام به محاسبه ذخیره ذیربط نماید.

۲-۲-۱- ۱۰۰ درصد مبلغ وثایق نقدی نظیر سپرده قرض الحسنه پس انداز، سرمایه گذاری کوتاه مدت، سرمایه گذاری بلندمدت و گواهی سپرده بانکی (اعم از ریالی و ارزی)؛

۲-۲-۲- ۱۰۰ درصد مبلغ اوراق مشارکت منتشره با تضمین دولت یا اوراق مشارکت منتشره توسط بانک مرکزی؛

۲-۲-۳- ۸۰ درصد اوراق مشارکت با تضمین سیستم بانکی کشور؛

۲-۲-۴- حداکثر ۷۰ درصد ارزش بازار املاک و مستغلات؛

۲-۲-۵- حداکثر ۷۰ درصد ارزش بازار سهام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، اسناد معتبر بانکی نظیر اعتبارات اسنادی معامله شده، ضمانت نامه های بانکی و موارد مشابه؛

۲-۲-۶- حداکثر ۵۰ درصد ارزش بازار ماشین آلات و تجهیزات.

تبصره ۱- به منظور احتساب ذخیره اختصاصی برای کلیه تسهیلاتی که ۵ سال یا بیشتر از سررسید پرداخت اصل و سود آنها سپری شده باشد، باید مانده کل تسهیلات بدون کسر نمودن ارزش وثایق مذکور در بندهای ۲-۲-۳ الی ۲-۲-۶ مبنای محاسبه قرار گیرد. به نحوی که طی ۵ سال بعد از آن (به طور مستقیم یا یکنواخت) معادل ۱۰۰٪ مانده تسهیلات، ذخیره اختصاصی در حساب های مربوط منظور شده باشد. بدین ترتیب که برای محاسبه ذخیره تسهیلات فوق الذکر، ضرایب یاد شده در بندهای ۲-۲-۳ الی ۲-۲-۶ اعمال نگردیده و ذخیره ذیربط بر اساس مانده کل تسهیلات محاسبه می گردد.

تبصره ۲- ارزیابی وثایق مذکور در ردیف های ۲-۲-۴ و ۲-۲-۶ فوق، توسط کارشناس واجد صلاحیت منتخب هیأت مدیره مؤسسه اعتباری، اعم از داخل یا خارج آن مؤسسه، انجام می گردد. ارزیابی مذکور تا مدت ۳ سال معتبر خواهد بود مشروط به این که در پایان سال یا مقاطعی که تهیه صورت های مالی مؤسسه اعتباری مورد نظر است بر اساس تغییر شاخص های مربوط طبق اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مورد تعدیل قرار گیرد.

تبصره ۳- برای تسهیلاتی که پس از سپری شدن ۵ سال یا بیشتر از سررسید پرداخت اصل و سود آن‌ها، مؤسسه اعتباری بنا به دلایل خارج از اراده خود قادر به وصول مطالبات از محل وثایق مأخوذه نمی‌باشد، مانده کل تسهیلات پس از کسر نمودن ارزش وثایق مذکور در بندهای ۲-۲-۳ الی ۲-۲-۶ مبنای محاسبه قرار می‌گیرد.^۱

۲-۳- مؤسسه اعتباری موظف است، مانده تسهیلات اعطایی را که بر طبق این دستورالعمل، پس از احتساب ارزش وثایق با اعمال ضرایب مذکور در بندهای ۲-۲-۱ الی ۲-۲-۶، برای آنها ذخیره اختصاصی منظور می‌گردد، از مانده کل تسهیلات، که مبنای احتساب ذخیره عمومی است کسر نماید. در غیر این صورت مانده این‌گونه تسهیلات از مانده کل تسهیلات کسر نمی‌گردد. بدین ترتیب که بر اساس مفاد این دستورالعمل برای هر پرونده تسهیلاتی باید ذخیره عمومی یا ذخیره اختصاصی منظور گردد.

ماده ۳- ذخیره مطالبات از دولت:

جهت تسهیلات تحت تضمین دولت (طبق تعریف ارائه شده در ماده ۴ دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری) ذخیره اختصاصی در نظر گرفته نمی‌شود.

این دستورالعمل در ۳ ماده و ۴ تبصره در یک‌هزار و یکصد و سی و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۶ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید.

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و سی و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۷/۱ شورای محترم پول و اعتبار.